

М.ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТТІК МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

Тақырыбы: Жалпы токсикалық синдроммен өтетін инфекциялық ауруларды сепсиспен, ошақтық қабыну процестерімен (пиелонефрит, холангит, бауырдың диафрагмаастылық абцесі, бүйрек карбункулі), дәнекер тканінің жайылмалы ауруымен (ЖҚЖ, ревматоидты артрит, түйінді периартериит) және қанның жүйелі ауруларымен екшеу диагностикасы

Орындаған: Зинел Мәншүк 629 тобы
Тексерген: Курганбекова М.Ж

Ақтөбе 2016

Жоспары:

1. Жалпы токсикалық синдром туралы түсінік.
2. Жалпы токсикалық синдромдағы симптомдар.
3. Жалпы токсикалық синдроммен өтетін аурулар.
4. Жалпы токсикалық синдроммен өтетін инфекциялық ауруларды сепсиспен, ошақтық қабыну процестерімен (пиелонефрит, холангит, бауырдың диафрагмаастылық абцесі, бүйрек карбункулі), дәнекер тканінің жайылмалы ауруымен (ЖҚЖ, ревматоидты артрит, түйінді периартериит) және қанның жүйелі ауруларымен екшеу диагностикасы.

Жалпы токсикалық синдром—бұл патологиялық жағдай, адам организмінің токсикалық заттардың әсеріне қайтаратын жалпы реакциясы. Жиі асқазан-ішек жолдарының бактериямен шақырылатын ауруларында, сонымен қатар жедел респираторлы ауруларда, стафилококктық инфекцияларда кездеседі.

Жалпы токсикалық синдромның

симптомдары

Интоксикация

симптомы:

- Бас ауруы
- бас айналу
- жалпы әлсіздік
- жүрегі айну
- құсу
- бұлшық ет әлсіздігі
- тері
жамылғысының
қуқылдығы

-тәбет төмендеуі

-нашар сезіну

-ұйқының бұзылуы

Жоғары дене

қызбасы

*-39-40°C және одан
да жоғары*

Жалпы токсикалық синдромның кездесуі

Инфекциялық ауруларда

- Іш сүзегі
- А,В паратифтері
- Бруцеллез
- Қу-қызбасы
- Бөртпе сүзегі
- Жіті токсоплазмоз
- Лейшманиоз
- Грипп
- Лептоспироз
- Инфекциялық мононуклеоз
- Безгек
- Иерсиниоз
- Листериоз
- Менингококктық инфекция

Инфекциялық емес ауруларда

Сепсис

-Пиелонефрит

-Холангит

-Баурдың диафрагмаастылық
абцесі

-Буйрек карбункулі

-Жүйелі қызыл жегі

-Ревматоидты артрит

-Түйінді периартериит

-Паранефрит

-Қанның жүйелі аурулары

-Лимфогранулематоз

Іш сүзегі

Жалпы токсикалық синдром

Сепсис

-іштің төменгі бөлігінде теріде экзантема.
-аз бөртпелер,
розеолалы, мономорфты.
-тілі қалыңдаған,
жиектерінде тіс іздері бар.
-метеоризм, іші кепкен.
-нәжіс кідірген, сұйық жасылдау түсті.
-гепатоспленомегалия
-оң мықын аймағында ауырсыну, құрылдау.
-брадикардия
-АҚҚ төмендеген
-жүрек тондары тынықталған

-жоғары дене қызуы
39-40°C .
-бас ауруы
-ұйқы бұзылуы
-жалпы әлсіздік
-қалтырау
-адинамия
-апатия
-тәбет төмендеуі
-сананың бұзылысы сопор,
кома.

Сепсис – вирулентті микробтардың қан арнасына аса көп мөлшерде енуінен, олардың улы заттарының үнемі қанға сіңуінен дамиды инфекциялық ауру.
-гепатоспленомегалия
-лимфа түйіндерінің ұлғаюы
-тромбоз
-пульс жиілеуі, тахикардия
-ентікпе, тахипноэ
-артериялық гипотензия
-теріде бөртпелер-қан құйылулар
-көз склерасына қан құйылу
-лейкоцитоз, ЭТЖ өте жоғары,
лимфопения, гипопротейнемия,
-лейкоцитурия, протейнурия,
гематурия.

Пиелонефрит - бүйрек түбегінің, тостағаншаларының, аралық тінінің және өзекшелердің зақымдануымен сипатталатын патология. Пиелонефрит тудырушы бактериялардың арасында ең көп кездесетіні ішек таяқшалары мен стафилококтар. Одан басқа пиелонефриттің дамуына энтерококтар, протей, клебсиелла, энтеробактер, көк іріңді таяқшалар немесе микроб ассоциациясы да себеп бола алады.

Клиникасы

- бел аймағындағы сыздап ауырсыну,
- Созылмалы пиелонефритте бетте,көз айналасында,қол ұштарында ісіктер.
- зәр шығару кезінде ауырсыну және жиілеуі.
- АҚҚ жоғарылаған

Жалпы токсикалық синдром

- жоғары дене қызуы 39-40°С .
- бас ауруы
- ұйқы бұзылуы
- жалпы әлсіздік
- қалтырау
- тер бөлінудің күшеюі
- бұлшық ет ауырсынуы
- кейде жүрек айну,құсу.

Лабораториялық көрсеткіштер

- ЖҚА:
- лейкоцитоз
- гипохромды анемия
- БҚА:
- гипопротеинемия
- диспротеинемия
- мочевина жоғарылаған
- креатини жоғарылаған
- ЖЗА:
- лейкоцитурия
- протеинурия
- Зимницкий сынамасы:
- изогипостенурия
- никтурия

Холангит

Холангит (cholangitis грек. chole — өт, angeion — тамыр және itis — қабыну), **ангиохолит** — өт жолының қабынуы. Холангиттің негізгі себебі — өтте тас байлану. Көпшілік жағдайда холангит өт жолына бактериялардың түсуінен дамиды. Аурудың қоздырғыштары: ішек таяқшасы, **энтерококк**, **протей**, **стафилококк**, т.б. Организмге **инфекция** энтрогенді және гематогенді жолмен өтеді.

Клиникасы

- Оң қабырға астында қарқынды ауырсыну,
- ауырсынудың оң йық, жауырын, мойынға таралуы.
- тері жамылғысы мен склераның сарғаюы.
- тері қышынуы әсіресе түнде
- гепатомегалия

Жалпы токсикалық синдром

- жоғары дене қызуы 39-40°C
- жалпы әлсіздік
- бас ауруы
- тәбет төмендеуі
- тершеңдік
- жүрек айну
- күсу
- арықтау

Лабораториялық көрсеткіштер

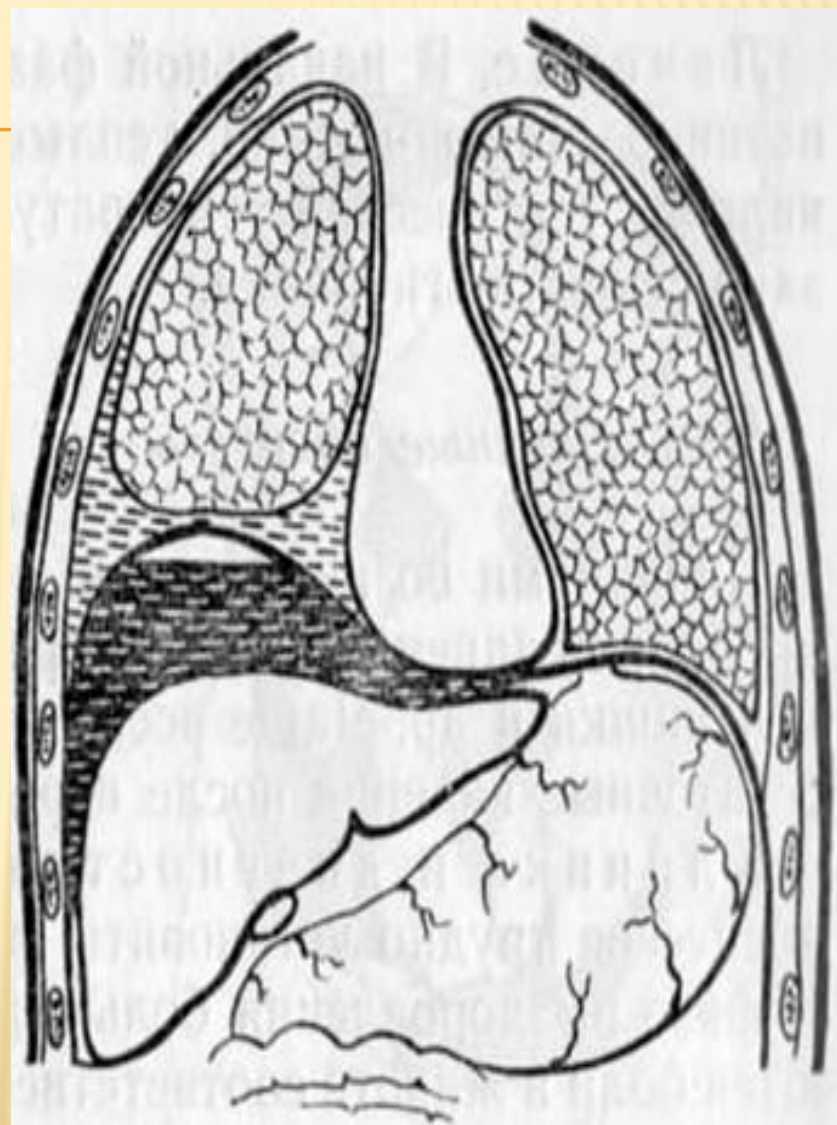
ЖҚА:

- нейтрофильді лейкоцитоз
- ЭТЖ жоғары

БҚА:

- гипербилирубинемия
- сілтілі фосфотаза жоғары
- трансаминаза жоғары
- α-амилаза жоғары

**Бауырдың
диафрагмаастылық
абцесі**-диафрагманың
төменгі беті мен бауырдың
жоғарғы беті арасында
жинақталған іріңдік. Ауру іш
қуысы-
ның мүшелерінің қабыну
аурулары кезінде, іштің
ашық және жабық , тороко-
абдоминалды жарақаттың
асқынуынан кейін дамиды.

Клиникасы	Жалпы токсикалық синдром	Лабораториялық көрсеткіштер
<ul style="list-style-type: none"> -Құрсақ қуысының жоғары бөлігінде оң қапталында қарқынды ауырсыну, -ауырсынудың йыққа, жауырынға, бұғанаға таралуы, -ауырсынудың жөтелгенде, терең дем алғанда күшеюі -қинайтын құрғақ жөтел -жартылай отыру мәжбүрлі қалпы -гепатомегалия -ентігу, беткей жиі тыныс алу -жиі ықылық ату 	<ul style="list-style-type: none"> -жоғары дене қызбасы, ремиттерлеші немесе интермиттерлеуші қызба -қалтырау -жалпы әлсіздік -тәбетінің төмендеуі -тері қуқылдығы -жүрегі айну -күсу 	<p>ЖҚА:</p> <ul style="list-style-type: none"> -солға ығысқан нейтрофилді лейкоцитоз -ЭТЖ жоғары <p>БҚА:</p> <ul style="list-style-type: none"> -диспротеинемия -С-рактивті белок <p>ЖЗА:</p> <ul style="list-style-type: none"> -уробилинурия -индиканурия

Бүйрек карбункулы-пиелонефриттің бір формасы, бүйрек қыртысты затының инфильтрациямен шектелген іріңді-некротикалық зақымдалуы.Инфекция организмдегі іріңді ошақтардан гемоторгенді жол арқылы бүйректің қыртысты затына еніп,зақымдайды

Клиникасы

Жалпы токсикалық синдром

Лабораториялық көрсеткіштері

- Бел аймағында күш түсіп,сыздап ауырсыну.
- бүйрек үлғаюы.
- зәр шығарудың азаюы
- АҚҚ төмендеуі
- брадикардия
- оң мәнді

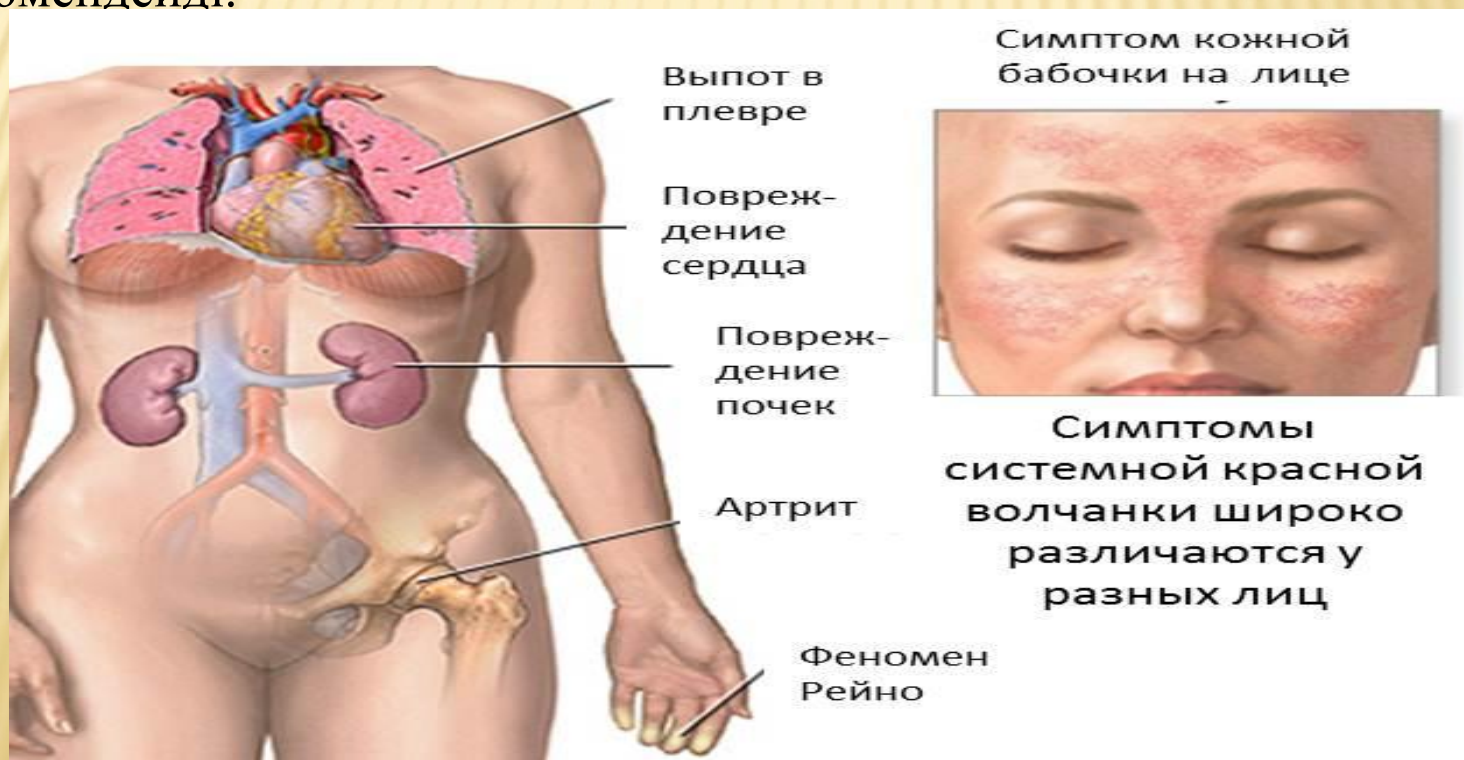
Пастернацкий
сипптомы

- Жоғары дене қызбасы
- қалтырау
- тершеңдік
- жалпы әлсіздік
- тәбет төмендеуі
- тері қуқылдығы
- күсу
- жүрегі айну
- метеоризм
- іш қату

ЖҚА:
-Нейтрофильді лейкоцитоз
-ЭТЖ жоғары

ЖЗА:
-лейкоцитурия
-пиурия
-протейнурия

Жүйелі қызыл жегі- жасушаларға,әсіресе оның ядролық құрылымдарына антиденелердің түзілуінен,көптеген мүшелер мен тіндердің иммундыкомплекстік қабынуына алып келетін дәнекер тіннің, тамырлардың аутоиммундық жүйелі ауруы. Жүйелі қызыл жегі организмнің өз антигендеріне толеранттылықтың төмендеуінен дамиды. Бұған Т,В-лимфоциттердің туа не жүре болған кемістіктері әкелуі мүмкін.Жүйелі қызыл жегіде Т-хелперлер мен В-лимфоциттердің функциясы жоғарылайды,ал Т-супрессорлардың белсенділігі төмендейді.

Буын синдромы (люпус-артрит):

-*синовит*(қол ұшының ұсақ буындары,білезік, тілерсек буындары ісініп ауырады.)

Тері кілегей жамылғыларының зақымдану синдромы

-*"көбелек"* белгісі-мұрын,бет-әлпет доғасының бетінде пішіні көбелек тәрізді дерматит.

-Тері құрғайды,шаш,кірпік,қас түседі

-**Миокардит**:жүректің ұлғаюы,тондардың әлсіреуі,ырғақ бұзылысы,жүрек шамасыздығының белгілері және систолалық шудың болуы.

-**Асқорыту жолдары мен бауырдың зақымдануы.**

Васкулиттің салдарынан эрозиялық эзофагит,гастрит,дуоденит дамиды және шажырқай тамырлары зақымданады.Осыған байланысты іштің ауыруы,қатуы мүмкін.

-**Бүйректің зақымдануы**-гломерулонефриттен басталып, нефриттік көрініспен көрінеді.

-**Нерв жүйесінің зақымдануы**-бастың ауыруы,құрысу синдромы,психикалық бұзылыстар,көлденең миелит,бас миы қанайналымының бұзылыстары.

-себепсіз дене қызуының жоғарылауы.
-жалпы әлсіздік
-арықтау
-бұлшықет ауырсынуы
-бұлшықет әлсіздігі
-тез шаршағыштық
-бас ауруы
-көңіл-күйдің бұзылысы

-
- **Лейкоз** (грек. *leukos* — ақ) — қан түзетін органдар жүйесінің қатерлі ісіктері. Ісік жілік майындағы клеткалардың тоқтаусыз өсуімен және сол жердегі қалыпты қан жасалу процесінің бұзылуымен сипатталады. Соның нәтижесінде қан түйіршіктерінің (эритроцит, тромбоцит) саны азайып, ал жетілмеген лейкоциттер саны көбейіп кетеді. Адамды әр түрлі инфекциялардан қорғайтын қалыпты лейкоциттердің, лимфоциттердің тапшылығы — организмде екіншілік инфекциялардың, өкпе қабынуының (пневмония), денеде іріңді ошақтардың, сепсистің дамуына алып келеді.

Клинакасы

- қызыл иектің қанап қабынуы,
- ауыз шырышты қабықтарының қанталауы,
- мойындағы, қолтық астындағы лимфа түйіндерінің шошынып ісінуі
- қаны азаяды (анемия)
- бауыр,көкбауыр ұлғаюы
- инфекциялық аурулармен жиі аурушандық

Жалпы токсикалық синдром

- дене қызу жоғарылауы
- қалтырау
- жалпы әлсіздік
- тәбеті жоғалу
- арықтау
- тершеңдік
- шаршағыштық
- бас айналу
- сүйектері сырқырау
- бұлшықеттегі ауырсыну
- тері қуқылдығы

Лабораториялық көрсеткіштер

- нормохромды анемия
- лейкопения
- нейтропения
- лимфоцитоз
- тромбоцитопения

Пайдаланған әдебиеттер:

- А.Қ.Дүйсенова,Жұқпалы аурулар, Алматы,2014 жыл,424 бет
- Е.П.Шувалова ,Инфекционные болезни,2005 жыл, 696 бет
- Интернет желісі